

[Svend Erik Hovmand]

jo større kommunerne bliver. Ved kommunevalget i 1958, altså før sammenlægningerne begyndte, var stemmeprocenten næsten 80. I 1970, umiddelbart efter sammenlægningerne, faldt deltagelsen til godt 72 pct., og 4 år efter at de nye, store kommuner var dannet, var deltagelsen faldet med yderligere næsten 10 pct. til under $\frac{2}{3}$ af de stemmeberettigede.

Ser vi på valgdeltagelsen i de større kommuner i forhold til de mindre, så er tendensen helt klar. I Københavns kommune var der ved sidste kommunevalg noget under 50 pct. valgdeltagelse, medens der i de mindste kommuner var en valgdeltagelse på et betydeligt stykke over 80 pct. Fortsætter denne udvikling, mener vi fra venstres side, at vi ikke bare kan lade stå til, men at vi må vise det nødvendige mod, der skal til for af hensyn til demokratiet at ændre denne udvikling.

Specielt hvad angår Københavns kommune, har venstre som bekendt sammen med det radikale venstre fremsat et forslag, som i øjeblikket er til behandling i kommunaludvalget. Efter den modtagelse, forslaget fik under førstebehandlingen, skal vi måske ikke forvente, at der skabes flertal herfor lige med det samme, men tilbage står alligevel spørgsmålet: hvad vil vi gøre for at øge den enkelte borgers kommunale engagement i København? Hvor længe endnu skal vi acceptere en faldende valgdeltagelse? Skal vi ned på 30 pct., eller skal vi ned på 20 pct., før man er rede til at gå ind i en seriøs drøftelse af den kommunale struktur i hovedstaden? Det var jo den struktur, man behændigt gik uden om og lod ligge ved kommunalreformen i 1970.

Og hvad med hovedstadsrådet? Hvor er nærdemokratiet egentlig henne i forholdet mellem den enkelte borger og det fjerndemokrati, som hovedstadsrådet er udtryk for? Naturligvis vil der på en række områder fortsat være behov for et vist overordnet samarbejde, men det må, som det er sket andre steder i landet, kunne etableres på en sådan måde, at vi ikke får et overordnet organ, der på en række områder næsten umyndiggør de lovligt valgte kommunale repræsentanter.

Uanset hvordan man her i folketinget stiller sig til disse spørgsmål, så mener jeg, at vi burde kunne enes om at erkende, at her er nogle problemer, dels omkring Københavns kommune, dels omkring hovedstadsrådet og

dels i relation til bloktilskudsproblemerne, som ministeren jo med nogen ret har rejst nogle gange. Jeg mener, det nu er på tide, at vi får forberedt de nødvendige ændringer, og jeg vil derfor opfordre ministeren til, at han meget snart nedsætter en kommission, der får til opgave at udarbejde forslag hertil i så god tid, at det kan gennemføres inden næste kommunalvalg.

Jeg skal ikke fortabe mig i de mange konkrete enkeltheder omkring øget offentlig information, borgermøder m. v., som udvalgsbetænkningen indeholder, men kun hæfte mig ved nogle enkelte problemstillinger.

I betænkningen drøftes f. eks. spørgsmålet om den tid, det tager for en borger at få svar på en henvendelse til amt og kommune. Jeg er enig i, at man ikke generelt kan fastsætte tidsfrister for behandling af sådanne sager. Jeg mener dog, at vi nærmere bør overveje, om ikke man burde pålægge offentlige myndigheder en vis form for behandlingsterminer, som fastsætter svarfrister først og fremmest for almindelige sager. Når det offentlige pålægger borgerne afleveringsfrister på en række områder – selvangivelser, ejendoms-kemaer osv. – så må man også kunne fastlægge visse frister for offentlige myndigheders besvarelse af henvendelser fra borgerne, og hvis disse frister i særlige tilfælde ikke kan overholdes, så må man forpligte den offentlige myndighed til at give en begrundelse for, hvorfor sagen trækker længere ud, samt oplysning om, hvornår man vil kunne forvente at få et svar. Både for erhvervslivet, men også i almindelige små udstykningssager er dette forhold i mange tilfælde en kilde til irritation og måske netop en af de ting, der gør, at flere og flere vender demokratiet ryggen.

Lad mig til slut sige et par ord om regionplanlægningen. Arbejdsgruppen peger på, at erfaringsgrundlaget endnu er spinkelt, og det er jeg naturligvis helt enig i. Men ideen bag regionplanlægningens offentlighedsfase er alligevel så betydningsfuld, at vi allerede af den grund bør kunne tage en principiel debat herom.

Spørgsmålet, som også har givet anledning til en heftig debat i kommunale kredse og i bladet Danske Kommuner, er jo, i hvilket omfang og hvornår man fra centrale myndigheders side skal blande sig i den lokale debat. Offentlighedsfasen er udtryk for et nyt